

ERALDISE KASUTAMISE LEPINGU NR 1/13-88 ERITINGIMUSED

Tallinn,

Eesti Vabariik, Justiitsministeeriumi kaudu, registrikood 70000898, asukoht Tõnismägi 5a, 15191 Tallinn, keda esindab seaduse ja põhimääruse alusel kantsler Margus Sarapuu (edaspidi nimetatud „Eraldiseandja“)

ja

Tartu Ülikool, registrikood 74001073, asukoht Ülikooli 18, 50090, Tartu, keda esindab rektori 07.09.2012.a käskkirja nr 24 alusel teadusprorektor Marco Kirm (edaspidi nimetatud „Eraldisesaaja“),
edaspidi koos nimetatud „Pooled“ ja eraldi „Pool“,

LÄHTUDES Eraldisesaaja poolt 30.04.2013 esitatud taotlusest ning Eraldiseandja ja Eraldisesaaja ühisest huvist välja arendada ja ellu viia rehabilitatsiooniprogramm pere- või paarisuhtevägivalla toimepanijatele,

sõlmisid käesoleva eraldise kasutamise lepingu (edaspidi „Leping“) alljärgnevas:

1. Lepingu objekt

Lepingu objektiks on riigieelarvelise toetuse summas **50 000** (viiskümmend tuhat) eurot (edaspidi „Eraldis“) Eraldisesaajale üleandmine ja selle Eraldisesaaja poolt kasutamine perevägivalla toimepanijate rehabilitatsiooniprogrammi väljaarendamiseks ja elluviimiseks vastavalt Lepingu lisas 1 toodud projektis kirjeldatule.

2. Eraldise kasutamise tähtaeg ja aruandeperioodid

Eraldise kasutamise lõpptähtpäev on **23.09.2015** ning aruandeperioodid on järgmised:

- 2.1. 23.09.2013 – 31.12.2013;
- 2.2. 1.01.2014 – 31.12.2014;
- 2.3. 1.01.2015 – 23.09.2015.

3. Eraldise väljamaksmise aeg

Eraldiseandja kannab Eraldisesaaja arveldusarvele **50 000** (viiskümmend tuhat) eurot 10 (kümne) tööpäeva jooksul alates Eraldiseandja poolt Lepingu jõustumisest teada saamisest;

4. Volitatud esindajad

4.1. Eraldiseandja esindajateks Lepingu täitmisega seotud küsimustes on:

- 4.1.1. aruandlusega seotud küsimustes Anu Leps, tel. +372 6208 117, e-post anu.leps@just.ee või teda asendav isik;
- 4.1.2. programmi sisulise elluviimisega seotud küsimustes Laidi Surva, tel +372 6208 120, e-post laidi.surva@just.ee või teda asendav isik.
- 4.2. Eraldisesaaja esindajaks Lepingu täitmisega seotud küsimustes on Kristiina Tõnnisson, tel. +372 737 6372, e-post kristiina.tonnisson@ut.ee.

5. Lepingu lisad

Lepingule on allkirjastamise hetkel lisatud alljärgnevad lisad:

- 5.1. Lisa 1 – Projekti kirjeldus;
- 5.2. Lisa 2 – Eraldise kasutamise aruande vorm

6. Muud sätted

- 6.1. Lepingu osaks on lisaks käesolevatele eritingimustele ja nende lisadele Eraldise kasutamise lepingute üldtingimused. Eraldisesaaja kinnitab, et on üldtingimustega tutvunud paber kandjal või elektroonselt Justiitsministeeriumi kodulehel aadressil <http://www.just.ee/46263>. Pooled kinnitavad, et kõik üldtingimused on nende poolt eraldi läbi räägitud, need on mõistlikud ega saa seetõttu olla tühised.
- 6.2. Kui konkreetsest sättest ei tulene teisiti, tähendab mõiste „Leping“ Lepingu eritingimusi ja üldtingimusi koos kõikide lisadega. Lepingu dokumentide prioriteetsus on järgmine: eritingimused (I), Lepingu lisad (II) ja üldtingimused (III). Vastuolude korral Lepingu dokumentide vahel prevaleerib prioriteetsem dokument.
- 6.3. Leping allkirjastatakse digitaalselt.

Eraldiseandja

/allkirjastatud digitaalselt/

Margus Sarapuu
kantsler

Tel: 6 208 100
Faks: 6 208 109
E-post: info@just.ee
Arveldusarve nr: 10220027689012
AS SEB Pank
Konto omanik: Rahandusministeerium
Viitenumber: 1200004180

Eraldisesaaja

/allkirjastatud digitaalselt/

Marco Kirm
teadusprorektor

Tel: 737 5610
Faks: 737 5640
E-post: Ülikooli 18, 50090 TARTU
Arveldusarve nr: 10102000234007
AS SEB Pank

TAOTLUS TOETUSE SAAMISEKS
KURITEOENNETUSE RIIKLIKUST ERALDISEST

1. TAOTLEJA ANDMED

- 1) nimi ja juriidiline vorm: Tartu Ülikool
- 2) registrikood: 74001073
- 3) postiaadress: Ülikooli 18, 50090 TARTU
- 4) arvelduskonto number, pank: 10102000234007, SEB Pank
- 5) telefon, e-post: 737 6372; kristiina.tonnisson@ut.ee

2. PROJEKTIJUHI ANDMED

- 1) nimi: Kristiina Tõnnisson
- 2) isikukood: 4760515271
- 3) kirjeldus peamistest tööülesannetest taotleja juures: Tartu Ülikooli Euroopa Kolledži direktor – asutuse juhtimine, sh ka sise- ja välisriiklike projektide juhtimine.
- 4) telefon, e-post: 737 6372; kristiina.tonnisson@ut.ee.

3. PROJEKTI KIRJELDUS

1) **projekti nimetus:** „Rehabilitatsiooniprogramm pere- või paarisuhtevägivaldas süüdimõistetud meestele“

2) **projekti taust** – kirjeldada, miks on valitud elluviidavad tegevused, sihtgrupp, anda ülevaade sarnaste projektide, uuringutulemuste ja kasutatavate teoreetiliste aluste kohta. Kirjeldada kuidas valitud tegevused mõjutavad valdkonna arengut (*kuni 2000 tähemärki*);

Eestis registreeriti 2011. a 1939 perevägivaldajuhtumit, mis moodustab 26% kõigist vägivaldakaritegudest. 90% vägivaldasejatest on mehed ja 10% naised (Paabo ja Aru 2012).

Eesti senised programmid on olnud suunatud eelkõige vägivalda kogenud naistele. Oluliselt vähem tähelepanu on pööratud vägivalda kasutanud meestele ja neile mõeldud programmide pakkumisele, kuigi statistika viitab sellele vajadusele. Lähisuhtes vägivalda kasutanud meestele mõeldud programmid on näiteks Soomes, Norras ja USA-s toimunud juba mitukümmend aastat ja uuringud (Gondolf 2004) näitavad nende kasulikku mõju.

Eestis loodi esimene paarisuhtes vägivalda kasutanud meestele suunatud rehabilitatsiooniprogramm 2006. a MTÜ Vägivallast Vabaks poolt. Tugigruppide meetodika põhines peamiselt USA ja Norra perevägivalda kuriteo sooritanud meestele mõeldud programmide sekkumistehnikatel, praktilistel kogemustel ja nõuannetel. Väljatöötatud programmi hinnati edukaks (Gross 2008; Rähn 2009; Pajur 2009). Programmi mõju hindamisel selgus, et 73% pidas rehabilitatsiooni vajalikuks. Käesoleva rehabilitatsiooniprogrammi aluseks on viidatud 2006. a programm, selle rakendamise õppetunnid aastatel 2006–2009 (Gross 2008, Rähn 2009), kaasaegsed tõenduspõhised suundumused, sarnaste programmide kogemus Norras ja Soomes ning Eesti praegune olustik. Programmi väljatöötamisel kaasatakse nii Eesti (Soo ja Strömpl) kui vajadusel ka Soome ja Norra akadeemilist kompetentsi, tuginetakse tõenduspõhisele programmide väljatöötamise ja arendamise loogikale ning arvestatakse Eesti erinevate MTÜde kogemust vägivalda kasutanud meestega töötamisel.

Vastav programm tugineb feministlikule psühholoogilis-hariduslikule mudelile, mille kohaselt on eesmärgiks lõpetada mehe vägivaldne käitumine läbi hoiakute muutmise.

Valdkonna arengut mõjutab projekt läbi korduva perevägivalda ennetamise ja selle vähendamise. Programmi saab hiljem laiendada üle-Eesti ja projekti raames koolitatud spetsialistid saavad arendada ja rakendada oma kompetentsi.

3) projektijuhi kogemused– tutvustada projektijuhi varasemaid kogemusi projektide juhtimisel (kuni 1500 tähemärki);

Projektijuht **Kristiina Tõnnisson (PhD)** on Euroopa Kolledži direktor. K. Tõnnissonil on pikaajaline rahvusvaheliste meeskondade juhtimise kogemus ja põhjalikud teadmised Eesti avalikust sektorist. Ta on juhtinud arvukalt Eesti siseseid ja rahvusvahelisi uurimisprojekte (nt Kodanikuühiskonna arengukava eelnõu 2011-2014 väljatöötamine, Riigi tasandi strateegilise planeerimise ja juhtimise analüüs, *Regional Policy Developments in the Member States and Norway: Country Report of Estonia*) teinud erinevaid analüüse ning kirjutanud mitmeid artikleid Eesti avaliku halduse olukorrast. Samuti on K. Tõnnissonil koolituste korraldamise juhtimise kogemus. Antud projektis on K. Tõnnisson projektijuht, kes vastutab projektitegevuste tähtaegse ja nõuetekohase elluviimise eest (nii sisulise kui ka tehnilise), töö väljundite ja kvaliteedi tagamise eest. Samuti juhib ta kogu projektimeeskonda. Rohkem informatsiooni K. Tõnnissoni projektijuhtimise kogemuse osas vt CV-st.

4) sihtrühm – isikud, kellele projekti tegevused on suunatud ja kelle käitumist soovitakse projektiga mõjutada. Kui projekt on kavandatud ühe piirkonna inimestele, nimetada see piirkond ja põhjendada valikut. Selgitada sihtrühma valiku meetodeid (kuni 3000 tähemärki);

Projekti sihtrühmaks on füüsilise pere- või paarisuhtevägivalla kuriteo (kehaline väärkohtlemine) sooritanud mehed Harjumaal, Tartumaal ning Ida-Virumaal. Harjumaal ja Tartumaal moodustatakse eraldi rehabilitatsioonigrupid vene keelt ja eesti keelt kõnelevatele grupiliikmetele, Ida-Virumaal moodustatakse ainult venekeelne grupp.

Nimetatud piirkonnad (Harju- ja Tartumaa ning Ida-Virumaa) on valitud eelkõige seetõttu, et vastavalt Justiitsministeeriumi raportile „Kuritegevus Eestis 2011“ registreeriti 2011. aastal kõige enam vägivallakuritegusid Harjumaal (3263 juhtumit, 44% kõigist vägivallakuritegudest), Ida-Virumaal (1142; 15,5%) ja Tartumaal (783; 11%). Samuti on Harju- ja Tartumaa piisav hulk nii vene kui eesti keelt kõnelevaid sihtrühma esindajaid. Nii saame väljatöötatud programmi rakendamist võrrelda kokku viies erinevas grupis ja kahes dimensioonis (suhtluskeel, asukoht). 2006. aasta programm viidi läbi Harjumaal ja Rakveres, mistõttu on Harjumaa heaks võrdluseks eelmise ja käesoleva programmi hindamisel, samuti on seal juba väljakujunenud koostöövõrgustik. Tartumaa ja Ida-Virumaa on aga uued piirkonnad, kus programmi testida. Lisaks on taotlejal Tartumaal hea koostöövõrgustik.

Esimesed turvakodud paarisuhtes vägivalla all kannatavatele naistele loodi USAs ja Kanadas. Suurem tähelepanu koondus esialgu ohvrite abistamisele ja nõustamisele. Peagi sai aga selgeks, et lisaks kannatanud naiste abistamisele on oluline tegeleda ka vägivallatsejatega, et ennetada perevägivalla kuritegude kordumist.

Sihtrühma valik (pere- või paarisuhtevägivallas süüdimõistetud mehed) on tehtud vastavalt Politsei- ja Piirivalveameti analüüsist (Paabo ja Aru, 2012) selgunud statistikast, et registreeritud lähisuhtevägivalla juhtumite puhul moodustavad 81% kannatanutest naised ja 19% mehed ning vägivallatsejatest on ligikaudu 90% mehed ja 10% naised. Seejuures on Eestis hetkel 10 naiste varjupaika, mis pakuvad naistele (vajadusel ka lastele) omapoolset kaitset ja abi, kuid tähelepanuta on jäetud asjaolu, et selleks, et vägivalla vähendada on oluline keskenduda ka pere- või paarisuhte vägivallas süüdimõistetud meeste väärtushinnangute ja käitumise muutmisele, et katkestada vägivalla jätkumine põlvkonnalt põlvkonnale ning pakkuda lähisuhtevägivalla kuriteo sooritanud meestele võimalust antud rehabilitatsiooniprogrammi kaudu vähendada oma käitumises lähisuhtevägivalda ja seeläbi parandada nii enese kui oma lähedaste elukvaliteeti ning ühiskonna turvalisust laiemalt.

Sihtrühmani jõudmiseks võetakse vaatluse alla nii üldmenetlused, lühimenetlused kui kokkuleppemenetlused. Peamiselt jõutakse konkreetsete inimesteni läbi kriminaalhooldussüsteemi – kohtu poolt vägivallateos süüdimõistetud käitumiskontrollile allutatud mehed suunatakse kohustuslikus korras tugigrupi kriminaalhoolduse kaasabil. Samas soovitakse sihtrühmani jõuda ka lepitusmenetluste kaudu, kus üheks lepituse tingimuseks on seatud programmi läbimine (vastasel korral uuendatakse kriminaalmenetlust). Seega oleks neile programmi läbimine vabatahtlik-kohustuslik. Vabatahtlike osalejateni plaanitakse võimalusel jõuda ka läbi kolmanda sektori ja teiste avaliku organisatsioonide (nt MTÜ Samaaria Eesti Misjon, varjupaigad, sotsiaalmajad, traumapunktid). Programmi fookuseks on seni planeeritud kohustuslikus korras osalemine, aga programmi testitakse/ rakendatakse ka vabatahtlike osalejate kaudu.

5) projekti eesmärk – määratleda lühidalt ja konkreetset projekt üldine eesmärk. Projekti eesmärk peab olema saavutatav projektis kavandatud tegevuste kaudu. Kui projekti üldise eesmärgi saavutamiseks on seatud alaeesmärgid, siis anda ülevaade ka nendest (*kuni 2500 tähemärki*);

Projekti eesmärgiks on tulenevalt hindamistulemustest, praktikute kogemustest ja tagasisidest ning Tartu Ülikooli perevägivalda uurijate analüüsides täiendada ja arendada välja uus tõenduspõhine sekkumisprogramm, mis võtab aluseks 2006. aastal MTÜ Vägivallast Vabaks poolt käivitunud projekti „Eestis tugigruppide rehabilitatsiooniprogramm pere- ja lähisuhtevägivalda kuriteo sooritanud meestele“ ja selle rakendamise õppetunnid. Seega ühildatakse Tartu Ülikooli perevägivalda uurijate poolt käesoleva projekti kaudu Eesti kogemused töös lähisuhtes vägivalda kasutanud meestega, kasutades rahvusvahelisi toimivaid mudeleid koos Eestis kasutatud mudelitega ning koostöös praktikutega töötatakse välja toimiv ja tulemuslik programm.

Seejuures võetakse programmi väljatöötamisel aluseks erinevate partnerite sellealased kogemused:

- MTÜ Vägivallast Vabaks – 2006. aasta programmi väljatöötamine ja 4 aastane rehabilitatsiooni rühmade läbiviimise kogemus töös kriminaalhoolduse all olevate lähisuhtes vägivalda kasutanud meestega;
- Samaaria Eesti Misjon (Toomas Vallimäe) – kogemus töötada ühiskonnast tõrjutud inimeste ja keeruliste gruppidega;
- Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus (Mari Saari) – supervisiooni ja psühhoteraapia läbiviimise kogemus;
- MTÜ Moreno Keskus (Andres Sild) – psühhiaatriline tugi ja nõustamine rühmas osalejatele ja supervisioon rühma läbiviijatele.

Projekti alaeesmärkideks on:

- anda lähisuhtevägivalda kuriteo sooritanud meestele võimalus antud rehabilitatsiooniprogrammi kaudu vähendada oma käitumises lähisuhtevägivalda;
- aidata sihtgrupil ennetada lähisuhtevägivalda kordumist;
- parandada nii sihtgrupi kui oma lähedaste elukvaliteeti ja ühiskonna turvalisust laiemalt;
- õpetada kriisiolukorras erinevate käitumiste võimalusi ja nende tagajärgi.

Lisaks on projekti üheks oluliseks eesmärgiks programmi raames tugirühmade vedajate koolituse läbiviimine ja spetsialistide kompetentsi kasvatamine. Selleks, et programm oleks jätkusuutlik on edaspidi oluline, et spetsialistid, kes hakkavad ka edasistel aastatel programmis osalevate lähisuhtes vägivallakuriteo sooritanud meestega rühmatööde gruppe vedama, oleks kohustatud läbima käesoleva koolituse TÜ poolt aktsepteeritud inimeste eestvedamisel. See on oluline tagamaks rühmade läbiviimise kvaliteeti ja programmi jätkusuutlikkust. Samuti on see oluline seetõttu, et sellisel juhul käsitletakse edasistel koolitustel ka programmi muutusi ja arenguid, mis on oluline programmi toimimise ja mõju seisukohalt.

6) projekti tegevused – kirjeldada projekti peamisi tegevusi. Kirjeldus peab andma projekti hindajale ülevaate nendest tegevustest, millega püütakse määratletud probleeme lahendada ja eesmäärke saavutada (*kuni 2500 tähemärki*);

Üldised tegevused:

- välisriikide praktika ja 2006. a programmi analüüs;
- meetodika väljatöötamine (vajadusel eraldi vene- ja eesti keelt rääkivatele isikutele);
- kohtumine Tallinna, Tartu ja Viru vangla kriminaalosakonna ametnikega – ühiste tegevuspõhimõtete paikapanek;
- meeskonna (oma ala spetsialistid) lühikoolitus (3-4 päeva), tutvustamiseks programmi ja valmistada meeskond ette RG läbiviimiseks;
- RG moodustamine (lepitakse kokku kriminaalhooldusametnikega, moodustatakse 5 gruppi perevägivaldas süüdimõistetud meestele (Harju- ja Tartumaal vastavalt 2 gruppi – vene- ja eestikeelne, Ida-Virumaal ainult venekeelne; 8-10 isikut grupis);
- RG vedajate individuaalsed vestlused RGdesse tulijatega;
- RG läbiviimine;
- supervisioon ja meetodiline nõustamine RG vedajatele;
- RG vedajate individuaalsed vestlused RG lõpetanutega;
- RG vedajate kirjalike materjalide koostamine RGdes enim üleskerkinud temadest ning

grupis osalejate hoiakute muutusest ja grupi lõpul osalejate arvamusest RG mõjudest ja selle tulemusel tekkinud (või mittetekkinud) muutustest;

- meeskonna koosolek - RG tulemuste analüüs;
- RGst 6 kuu möödudes mõju uurimine – intervjuude vormis tagasiside grupis osalenutelt;
- vajadusel programmi kohendamine.

Ühe tugigrupi tegevused:

- RG vedajate individuaalsed motivatsioonivestlused grupi tulijatega – selgitatakse välja rühma tulija hoiakud programmi suhtes;
- tutvustatakse RG reegleid ja tegevusi;
- allkirjastatakse kokkulepe, et grupi tulija kohustub läbima 7 nädalat kestvas programmis puudumisteta;
- RG toimub 2 korda nädalas, kestusega 4x45 minutit;
- kogu grupitöö programmi pikkus on 14 seansi ehk grupitöö toimub 7 järjestikust nädalat, igal nädalal kohtutakse 2 korda, kokku on grupitöö pikkus 56 tundi;
- sellele eelneb ja järgneb RG vedajate individuaalne kohtumine grupis osalejatega – ühe individuaalse seansi pikkus on maksimaalselt 1,5 tundi. Selle aja jooksul selgitatakse grupis osalejate teod, tunded, väärtused, võetakse osadeks igaühe raskemad kriisi- ja vägivallasituatsioonid, käsitletakse põhjalikult protsesse, tundeid, probleeme ja eesmärke;
- RG lõpus toimub meeskonna nõupidamine, kus vajadusel tehakse muudatused meetodikas ja RG organisatsioonilises pooles.

Sama plaani alusel viiakse läbi ülejäänud neli RGd.

Kuue kuu möödumisel RGst hinnatakse selle mõju, intervjuerides gruppides osalenuid ja nende partnereid. Nii saadakse ülevaade RG pikaajalisemast mõjust ja hinnangutest.

7) projekti teostamise ajakava – kui projekt viiakse ellu etappidena, märkida etapid eraldi (*kuni 4000 tähemärki*);

- välisriikide praktika ja 2006. aasta programmi tulemuste analüüs – juuli–september 2013;
- eelnevale tegevusele ja 2006. aastal väljatöötatud meetodikale tuginedes gruppidele ühise meetodika väljatöötamine – september–oktoober 2013;
- ümarlauad/kohtumised projekti erinevate osapoolte vahel (projekti meeskond, psühholoog, prokurör, kriminaalhooldusametnik sotsioloog, potentsiaalsed koolitajad). Vajadusel kaasatakse veel teisi kriminaalosakonna ametnikke Tallinna, Tartu ja Viru vanglast ühiste tegevuspõhimõtete paikapanevaks. Edaspidi kohtutakse rehabilitatsioonigrupi tsükli lõpul, kui vaja siis tihedamalt – oktoober/november 2013;
- meeskonna lühikoolituse (3–4 päeva) ettevalmistamine ja läbiviimine – november–detsember 2013 (vajadusel viiakse koolitus läbi jaanuaris 2014);
- rehabilitatsioonigruppide moodustamine – jaanuar–aprill 2014 (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- grupivedajate individuaalsed vestlused gruppidesse tulijatega – veebruar–aprill 2014 (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- gruppide läbiviimine 4x7 nädalat – märts–aprill 2014 (2 gruppi Harjumaal ja 1 grupp Ida-Virumaal); mai–juuni (grupid Tartumaal);
- supervisioon ja meetodiline nõustamine käimasoleva rühma vedajatele – märts–juuni 2014 (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- grupivedajate individuaalsed vestlused grupi lõpetanutega – aprill/mai 2014 Harjumaal ja Ida-Virumaal; juuni/juuli 2014 Tartumaal (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- grupivedajate kirjalike materjalide koostamine tugigruppides enim üleskerkinud teemadest, samuti grupis osalejate (kui on, siis ka nende lähedaste) hoiakute muutusest ja grupi lõpul osalejate arvamusest tugigrupi mõjudest ja selle tulemusel tekkinud (või mittetekkinud) muutustest – mai 2014 Harjumaal ja Ida-Virumaal; juuli/august 2014 Tartumaal (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- meeskonna kogunemine ja töökoosolek, ning rühma tulemuste analüüs ja arutelu – mai 2014 Harjumaal ja Ida-Virumaal; juuli/august Tartumaal (vastavalt rühmade läbiviimise perioodile);
- 6 kuud pärast rehabilitatsioonirühmade läbiviimist mõju uuringu läbiviimine (sh intervjuude läbiviimine) – november 2014 – märts 2015;
- vajadusel programmi kohendamine vastavalt mõju uuringu ja kokkuvõtete tulemustele – aprill –

juuni 2015.

8) projekti tulemuste mõõtmine – määratleda oodatav ja mõõdetav tulemus, analüüsida nii sihtrühma käitumisele avaldatavat mõju kui ka planeeritud tegevuste realiseerumist/mitterealiseerumist, sh tuua välja sihtgruppi iseloomustavad näitajad, mida plaanitakse hinnata enne ja pärast projekti tegevusi. Hinnata, kas projekt on jätkusuutlik ja kasutatav teistes piirkondades. Hinnata tuleb kogu projekti koostöö- ja rakendumisprotsessi: millised probleemid ilmneshid projekti elluviimise käigus, kuidas neid kõigis etappides lahendati, milliseid kompromisse tehti (*kuni 3500 tähemärki*);

Antud projekti raames läbib rehabilitatsiooni tugigrupi 40–50 pere- ja lähisuhtevägivalla kuritegu sooritanud meest. Rehabilitatsiooniprogrammi oodatavaks tulemuseks perevägivalla kuriteo sooritanud meeste vägivaldse käitumise vähendamine ja korduva perevägivalla ennetamine. Norra keskuse Alternative to Violence (ATV) uuringu põhjal lõpetab 70–80% tugirühmas käinud meestest vägivaldse käitumise. Kuna antud projekti raames moodustatakse tugigrupid mitte ainult vabatahtlikkuse printsiibil nagu Norra ATV keskuses ja Soome Vantaa keskuse praktikas, vaid eelkõige kriminaalhoolduse kaasabil–suunamisel, siis võib rehabilitatsiooni tugigruppide oodatav tulemus olla ideaalist 30–60% nõrgem, kuna gruppi tulijate motivatsioon on teistlaadne. Samas ei saa vähendada rehabilitatsioonigrupist tulenevat kasu, mis kohustab pere- ja paarisuhtes vägivaldselt käituvat isikut keskendumaks kaks korda nädalas väikeses grupis kahe grupivedaja juhendamisel nelja tunni jooksul enese arendamisele ja vägivaldse käitumise vähendamisele.

Tugigruppide moodustamisel viivad spetsialistid läbi tugigruppides osalenutega individuaalsed vestlused, et selgitada välja nende ootused programmi suhtes ja motivatsioon ning samuti suurendada tugigruppides osalejate motiveeritust. Antud projekti raames toimub iga tugigrupi lõpus meeskonna seminar–koosolek, kus antakse ülevaade lõppenud grupitööst, tulemustest, analüüsitakse grupi tulemusi ja seatakse maha jätkuülesandes uute gruppide osas. Analüüsitakse tegevust nii sihtgrupi käitumisele avaldatava mõju kui ka planeeritud tegevuste realiseerumise/mitterealiseerumise osas.

Tugigrupi lõpus viivad rühmade läbiviijad läbi individuaalsed vestlused tugigrupis osalenud meestega, mille alusel saadakse esialgne osalejate hinnang tugigrupist, selle tööst ja samuti hinnang enda võimalikule väärtushinnangute muutumisele.

Projekti teisene mõju analüüs viiakse läbi 6 kuud pärast tugigrupi lõppemist. Siis viiakse läbi intervjuud tugigruppides osalenutega ja valikuliselt nende partneritega. Intervjuude eesmärgiks on saada ülevaade, millised on tugigruppides osalenud meeste hinnangud pikema perioodi tagant ning kas ja kuidas on tugigrupid mõjutanud nende käitumist ja väärtushinnanguid.

Projekti lõpul hindavad Tartu Ülikooli uurijad ja MTÜ Vägivallast Vabaks praktikud, kas projekt on jätkusuutlik ja kasutatav teistes piirkondades, samuti millised probleemid ja ka kompromissid ilmneshid elluviimise käigus ning kuidas neid kõikides etappides lahendati.

9) läbiviijad ja koostööpartnerid – kirjeldada läbiviijate rolli, partnerite tegevust ja nende osatähtsust projektis (*kuni 2000 tähemärki*).

Projekti juhtpartner ja läbiviija on Tartu Ülikool. TÜ vastutab projekti juhtimise eest. Ülikooli analüütikud ja uurijad viivad läbi välisriikide praktika ja uuringute analüüsi, mis puudutab pere- ja paarisuhtevägivalla kuriteo toimepannud meestele suunatud rehabilitatsiooniprogramme. Samuti vastutab TÜ RG vedajate koolituse läbiviimise eest. Lisaks analüüsitakse 2006. aastal algatatud projekti lähtudes läbiviidud hindamisest. Projekti lõppjärgus viib TÜ läbi programmi mõju uurimise (tagasiside osalejatelt) koheselt pärast grupitegevuste lõppemist ja ka 6 kuud pärast sekkumisprogrammi läbiviimist. Vastavalt saadud tulemustele kohendatakse väljatöötatud programmi koostöös MTÜga Vägivallast vabaks (edaspidi VV).

Projekti koostööpartneriks on MTÜ Vägivallast Vabaks, keda esindab Velda Veia. MTÜ-I VV on 2006. aasta programmi väljatöötamise kogemus. Lisaks on MTÜ-I 4-aastane rehabilitatsiooni rühmade läbiviimise kogemus töös kriminaalhoolduse all olevate lähisuhtes vägivalda kasutanud meestega. MTÜ VV roll projektis on eelkõige rehabilitatsiooniprogrammi läbiviimine (sh gruppide läbiviimise lõpus grupi läbiviijate individuaalvestluste tulemuse hinnangute koondamine). Lisaks osaleb MTÜ VV meetodika väljatöötamise ja rehabilitatsiooniprogrammi parandamise juures.

Rehabilitatsiooniprogrammi koostamisel ja läbiviimisel on samuti abiks **projekti koostööpartnerid Samaaria Eesti Misjon** (T. Vallimäe), kel on kogemus töötada ühiskonnast tõrjutud inimeste ja keeruliste gruppidega, **Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus** (M. Saari), kel on supervisiooni ja psühhoterapia läbiviimise kogemus ning **MTÜ Moreno Keskus** (A. Sild), kel on vastava kogemus psühhiaatrilise toe ja nõustamise osas rühmas osalejatele ja supervisiooni osas rühma läbiviijatele. Lisaks on oma põhimõttelise nõusoleku andnud programmi väljatöötamise panustada **Salli Põldvere** – psühholoog ja psühhoterapeut (nii eksperdi, koolitaja kui grupikohtumiste läbiviijana), **Anton Aunma** – Tartu Vangla Tartu Maakonna talituse kriminaalhooldusametnik (nii eksperdi, koolitaja kui grupikohtumiste läbiviijana) ja **Raul Heido** – Lõuna ringkonnaprokuratuuri ringkonnaprokurör (eksperdina).

Oma nõusoleku projekti läbiviimisel tarviliku abi andmisele on andnud ka **Eesti Naiste Varjupaikade Liidu** juhatuse liige E. Reitemann.

4. PROJEKTI EELARVE

Projekti üldmaksumus				
Justiitsministeeriumi toetus (JuM)	50 000			
Omafinantseering (OF)	5 000			
Projekti eelarve kuluartiklite kaupa	Kokku	JuM	OF	Selgitused
1. Palgafond kokku	38 650	33 650	5000	
1.1. Projektijuht (Tartu Ülikool)	6000	4000	2000	
1.2. Eksperdid	5000	5000		
1.3. Analüütikud	10350	7350	3000	
1.4. MTÜ Vägivallast Vabaks projektijuht	3000	3000		
1.5. MTÜ Vägivallast Vabaks meeskond (RG vedajad, raamatupidaja jms)	15600	15600		
2. Programmi läbiviimisega seotud tegevuskulud	14 350	14 350		
2.1. Transport MTÜ (eksperdid, vajadusel osalejad)	2200	2200		
2.2. Ruumide rent	2800	2800		
2.3. Jaotusmaterjalid (nt koolitusmaterjalid)	200	200		
2.4. Koolituskulud (arve alusel teenuse eest tasumine)	9150	9150		Koolituskulude hulka kuulub kulu koolitaja-tele, kohvi-pausidele, ruumide rendile.
3. Administratiivkulud (üldkulud)	2000	2000		
3.1. Bürookulud (nt paber, paljundamine, kirjavahendid, jms)	200	200		
3.2. Lähetuskulud	1800	1800		
Kõik kokku	55000	50000	5000	

5. ÜLEVAADE SENISEST TEGEVUSEST

Kirjeldada taotleja varasemat tegevust, eelkõige tuua välja varasem tegevus kuriteoennetuse valdkonnas ja eelkõige perevägivalla problemaatikaga tegelemisel (*kuni 2500 tähemärki*).

Tartu Ülikool on asutatud 1632. aastal Rootsi kuninga Gustav II Adolphi poolt. 1919. aastast esimene eestikeelne ülikool. Ülikoolis on 9 teaduskonda, 4 kolledžit. Käesolevas projekti juhib Tartu Ülikooli Eurooa Kolledži direktor ning projekti meeskonda kuuluvad Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskuse analüütikud. Samuti on antud programmi raames meeskonnas Tartu Ülikooli sotsiaal- ja haridusteaduskonna sotsioloogia ja sotsiaalpoliitika instituudi sotsiaalpoliitika dotsendi Judit Strömpliga ja teadur Kadri Sooga, kel on pikaajaline kogemus perevägivalla uuringute teostamisel.

Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskusel (RAKE) on pikaajaline kogemus erinevate uuringute läbiviimisel, sh ka nt projekt „Kannatanud ja tunnistajad süüteomenetluses“, lisaks on RAKE-l programmide väljatöötamise ja hindamise kogemus (vt täpsemalt <http://www.ec.ut.ee/et/rake/teostatud-projektid>).

Meeskonda kuuluvatel Kadri Sool ja Judit Strömplil on pikaajaline kogemus pere- ja lähisuhtevägivalla uurimisel ja sellealase teadustöö tegemisel. Näiteks on nad eelnevalt läbi viinud uuringud „Perevägivalla levikut soodustavad riskid ja perevägivalla ulatus praktikute hinnangutes“, „Vägivald ja väärkohtlemine: spetsialistide perspektiiv“ jms. Lisaks on Kadri Sool mitmeid publikatsioone, mis käsitlevad perevägivalda, nt „Paarisuhtevägivald Eestis – levik ja tagajärjed“, „Paarisuhtevägivald Eestis: areng 21. sajandil“ (Kadri Soo CV on kättesaadav siit: <https://www.etis.ee/portaal/isikuCV.aspx?PersonVID=40815&lang=et>). Judit Strömpli publikatsioonide hulka kuuluvad näiteks „*Children's participation in prevention of domestic violence and youth delinquency in Estonia*“. Lisaks on Judit Strömplil mitmeid publikatsioone, mis käsitlevad vägivalla valdkonda üldiselt kui ka laste kokkupuudet perevägivallast (Judit Strömpli CV on kättesaadav siit: <https://www.etis.ee/portaal/isikuCV.aspx?TextBoxName=judit%20str%C3%B6mpl&PersonVID=2320&lang=et&FromUrl0=isikud.aspx>).

Tartu Ülikool teeb antud projektis tihedat koostööd MTÜ-ga Vägivallast Vabaks, kellel on 2006. aasta meeste rehabilitatsiooniprogrammi väljatöötamise kogemus. Lisaks on MTÜ-l 4-aastane rehabilitatsiooni rühmade läbiviimise kogemus töös kriminaalhoolduse all olevate lähisuhtes vägivalda kasutanud meestega.

ERALDISE KASUTAMISE ARUANDE VORM

I osa: Eraldisesaaja ja projekti andmed

Eraldisesaaja	
Projekti nimi	
Lepingu nr	
Projekti eelarve	
KÜSK toetuse suurus	
Omafinantseering	
Eraldise suurus	
Tehtud kulude summa	
Tehtud kulude osakaal (%)	
Aruandlus	Vahearuanne / Lõpparuanne
Aruandlusperiood	
Aruande täitja nimi	
Telefoni number	
E-post	

I osa: Tegevusaruanne

Võrrelda projekti elluviidud tegevusi plaanitutega, lähtudes projektis nimetatud tegevustest.

- 1) planeeritud tegevuste tulemuste analüüs koos statistiliste näitajatega, mis kinnitavad projekti õnnestumist/ebaõnnestumist;
- 2) projekti jätkusuutlikkust ja kohaldatavust teistes piirkondades kajastav hinnang;
- 3) väljastpoolt projekti meeskonda antav hinnang projekti tulemuslikkuse ja mõjususe kohta.

Anda hinnang projekti eesmärgi saavutamise, tulemuslikkuse ja elluviimise kohta.

Ülevaade planeeritud ning toimunud tegevustest <i>Palun anda ülevaade kõigist projekti tegevustest, ka nendest, mis ei ole planeeritud.</i>		
Tegevus	Staat	Märkused:
Tegevus 1:	Planeeritud/ Alustatud/ Lõpetatud	
Selgitus:		
Tegevus 2:	Planeeritud/ Alustatud/ Lõpetatud	
Selgitus:		

Tegevus 3:	Planeeritud/ Alustatud/ Lõpetatud	
Selgitus:		
Projektis tehtud muudatused		
<i>Kui projektis on tehtud muudatusi, siis palun neid selgitada.</i>		
Kaasatud sihtrühma suurus		
Tegevuse maht tundides		
Sihtrühmale avaldatava mõju analüüs		
<i>Kas ja milliseid tähelepanekuid saab teha teenust saanud kinnipeetavate kohta?</i>		
Planeeritud tegevuste tulemuste analüüs koos statistiliste näitajatega, mis kinnitavad projekti õnnestumist/ebaõnnestumist		
<i>Kuivõrd on näha, et tegevus on tulemuslik? Mis sellele viitab?</i>		
Hinnang projekti jätkusuutlikkusele ja kohaldatavusele teistes piirkondades		
<i>Tuua välja tegevuse käigus ilmnenud võimalused ja takistused projekti laiendamiseks teistesse piirkondadesse.</i>		
Väljastpoolt projekti meeskonda antav hinnang projekti tulemuslikkuse ja mõjususe kohta		
<i>Milline on programmis osalenute hinnang tegevusele? Mida tuleks teha teisiti? Millest tuntakse puudust? Võimalikud kommentaarid projektiga mitteseotud praktikutelt/spetsialistidelt? Jms.</i>		

II osa: Finantsaruanne

1. Finantsaruande koond

	JuM toetus planeeritud	JuM toetus tegelik	JuM toetuse jääk	OF planeeritud	OF tegelik
1. Palgafond kokku					
1.1. Projektijuht (Tartu Ülikool)					
1.2. Ekspertid					
1.3. Analüütikud					
1.4. MTÜ Vägivallast Vabaks projektijuht					
1.5. MTÜ Vägivallast Vabaks meeskond (RG vedajad, raamatupidaja jms)					
2. Programmi läbiviimisega seotud tegevuskulud					
2.1. Transport MTÜ (ekspertid, vajadusel osalejad)					
2.2. Ruumide rent					
2.3. Jaotusmaterjalid (nt koolitusmaterjalid)					

2.4. Koolituskulud (arve alusel teenuse eest tasumine)					
3. Administratiivkulud (üldkulud)					
3.1. Bürookulud (nt paber, paljundamine, kirjavahendid, jms)					
3.2. Lähetuskulud					
Kõik kokku					

2. Kuludokumentide koond

Jrk. nr.	Makse saaja	Kuludokumendi nr, kuupäev	Maksedokumendi nr, kuupäev	Summa käibemaksuga	Tehingu sisu
Summa kokku:					

Eraldiseandja nõudmisel tuleb esitada aruande osana raamatupidamise kuludokumentide kinnitatud koopiad Eraldise arvelt tehtud ostude kohta.

Eraldiseandja

Eraldisesaaja

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/
